

BRUER OVER FALKUMELVA.

Fossum verk hadde stor trafikk på tvers av elva. Dette gjordet det nødvendig med solide bruer, og vi hører om arbeid både på Hyni bro (bildet t.h.) og Skotlandsbroen i første halvdel av 1600-tallet.

I lange tider var man avhengig av båt for å komme over nedre del av Falkumelva. Det var først og fremst oppsitterne på Gulsetgårdene og Strømdal som trengte pram og ferje her, og de hadde derfor vedlikeholdsplikt. Dessuten var det en del folk fra Dalsbygda og Valebø som ble satt over.

Etter hvert som trafikken økte, åpenbarte forbindelsen over Falkumelva seg som et særlig svakt punkt i kommunikasjonen. I 1830-årene ble hele bygda (Gjerpen) pålagt ytelser til oppføring av Semsbroen (ved Børsesjø). Dette fikk folk på Gulset til å søke om en tilsvarende hjelp til en bro over Falkumelva.

En kommunal komite, oppnevnt i 1847, fant ut at en bro over elva ville bli for dyrt. Kommunen bevilget derfor noen spesidaler til anskaffelse av ferje med utstyr. Oppsitterne på Gulset og Strøndal skulle bygge farkosten og selv gjøre avtale med ferjemannen, blant annet fastsette takstene. To medlemmer fra Gulset stemte mot løsningen. Den viste seg da også snart å være lite god.

Man brukte en stor flåte en stor flåte når hester og vogner skulle fraktes over elva. Ferjeutstyret ble imidlertid dårlig vedlikeholdt. Det skyldtes blant annet at en del trakk seg fra sine vedlikeholdsplikter idet de fikk benytte det private ferjeutstyret til sorenskriver Cappelen ved Tysklandsplassen lenger ned i elva.

I 1861 ble ferja omtalt som så vasstrukken og råttent at den knapt kunne bære seg selv, og både mennesker og dyr var i livsfare under overfarten.

Noe måtte gjøres, og i 1871 var endelig Gulsetbroen ferdig og kunne åpnes for ferdsel. Kommunen hadde avsatt 200 spesidaler, og amtskommunen bidro med tilsvarende. Det var oppsitterne som bygde brua, og skulle ha vedlikeholdsplikten. Brua gikk over ved tidligere Falkum Bad.

I forbindelse med Fartangen og Teglverk, ble det i begynnelsen av 1870-årene også bygget ei bru som til å begynne med ble kalt Teglverksbrua, men som senere ble omdøpt til Jonassens Bro (ved Myren Tresliperi).

Den tredje brua som førte over elva, var anlagt i forbindelse med kanal og sluseanlegget ved Århus. Her var det også mølledrift i 1890-årene.

Den nåværende Falkumbrua sto ferdig i 1903. Denne ble som kjent oppført i stein og krevde selvfølgelig mindre vedlikehold.